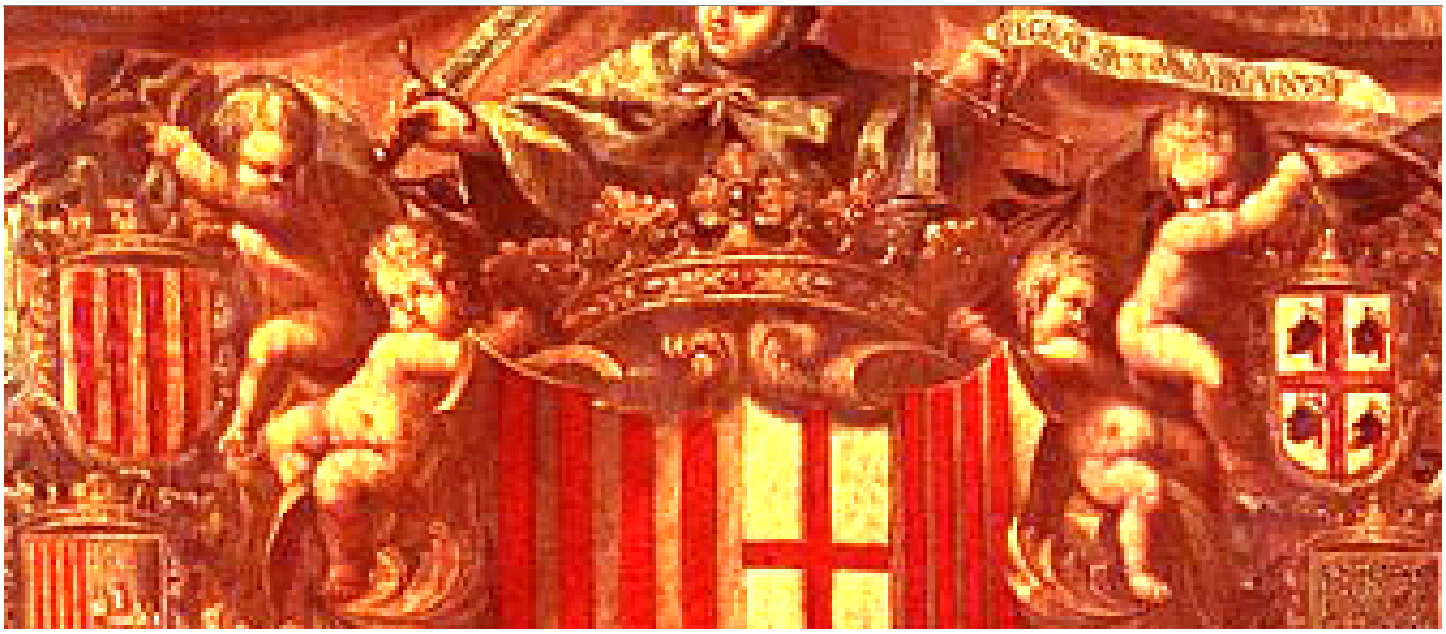

Reis d'Aragó, de la Corona d'Aragó, o Reis de Catalunya?

Autor: Jordi Bilbeny
Data de publicació: 20-01-2012

Com cal dir-ne, dels reis catalans? Eren catalans els nostres reis? Va ser Catalunya un regne? Un apèndix del regne d'Aragó? En Jordi Bilbeny ens en dóna la seva opinió.

S'entén per reis d'Aragó, de forma usualment acceptada, els reis de la Corona d'Aragó, que no eren sinó els reis de Catalunya a partir d'Alfons I de Catalunya i II d'Aragó.
Estrictament, el rei d'Aragó només era rei del regne d'Aragó i no pas de Catalunya, València, Mallorca, Sardenya, Nàpols i Sicília i, després, Navarra, perquè Aragó era un territori encara més petit que les actuals províncies de Saragossa (o Çaragoça), Osca i Terol. Per això és dóna el cas de la numeració diversa: quan, per exemple, es parla d'Alfons I d'Aragó, no es parla mai de Catalunya, perquè aquest rei només va governar l'antic regne d'Aragó. Però Alfons I de Catalunya, ja va regnar sobre Aragó, per la qual cosa a l'Aragó se'l bateja com a Alfons II. I amb els Peres passa el mateix. Pere III, dit també Pere Terç, és Pere IV a Aragó, però no a Catalunya, on Pere IV és Pere el Conestable. Si com ens volen fer creure infantilment Catalunya no hagués sigut mai un regne, sinó un mer comtat d'Aragó, com expliquen els aragonesos i els espanyols en general, encara que tinguin cognom català, els monarques catalans s'haurien d'haver enumerat igual que els reis d'Aragó. Com que això no va ser així, sinó que sovint els reis només es van enumerar siguint l'ordinalitat catalana, en tant que reis de Catalunya, com el cas que he exposat d'En Pere Terç, cal inferir-ne que Catalunya era un regne diferent del d'Aragó (talment la documentació explicita, a més a més, sense embuts) i que, en tot cas, Aragó havia de ser, com de fet era, un territori incorporat al comte de Barcelona, primer, i, després, al rei de Catalunya. I per aquesta simple raó el monarca parlava català i vivia a Barcelona. I per aquesta raó, les barres o pals de les seves armes van ser assumides per Aragó, que llavors tenia uns senyals heràldics ben diferents. Si el comte de Barcelona i els seus comtats haguessin estat un apèndix d'Aragó, a hores d'ara Catalunya tindria les antigues armes aragoneses, que no eren precisament els quatre pals.

Jordi Bilbeny